

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-4-26 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 09-20/406-100
Karar Tarihi : 29.4.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Murat ÇETİNKAYA

B. RAPORTÖRLER : Mehmet YANIK, Kerem TOMUR, Canan KARAMANOĞLU

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.
- Kıbrıs Kooperatif Merkez Bankası Ltd.

20 **D. TARAFLAR**

: - Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.
Büyükdere Cd. Çamlık Sk. Yapı Kredi Plaza D Blok K:3
Levent/İstanbul
- Kıbrıs Kooperatif Merkez Bankası Ltd.
49, Mahmut Paşa Sk. Lefkoşa, KKTC

30 **E. DOSYA KONUSU:** Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (Yapı Kredi) ve Kıbrıs Kooperatif Merkez Bankası Ltd. (Kıbrıs Kooperatif) arasında 24.10.2008 tarihinde imzalanan "Yapı Kredi-Kıbrıs Kooperatif World Kredi Kartı Programı İşbirliği Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına en son 20.4.2009 tarih ve 2863 sayılı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 22.4.2009 tarih ve 2009-4-26/MM-09-MY sayılı Muafiyet Ön İnceleme Raporu 24.4.2009 tarih ve REK.0.08.00.00-130/124 sayılı Başkanlık Önergesi ile 09-20 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da,

- 40 - Bildirimi yapılan Sözleşme'ye, çeşitli hükümlerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil etmesi nedeniyle, menfi tespit belgesi verilemeyeceği,
- Sözleşme'ye taraf teşebbüslerin rakip teşebbüsler olmaları nedeniyle, söz konusu Sözleşme'nin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanamayacağı,
- 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde belirtilen şartların karşılandığı göz önüne alınarak, bildirim konusu Sözleşme'ye, anılan kanun maddesinin ikinci fıkrası

09-20/406-100

çerçevesinde imza tarihi olan 24.10.2008 tarihinden itibaren muafiyet tanınması gerektiği

görüşlerine yer verilmiştir.

50

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. Ürün Pazarı

Bildirim konusu dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı “çok markalı kredi kartları ihracı pazarı” (issuing) ve “üye işyeri edinme pazarı” (acquiring) olarak belirlenmiştir.

H.1.2. Coğrafi Pazar

60 Taksitli alışveriş ve ödül biriktirme imkânı sağlayan çok markalı kredi kartlarının etkili olduğu coğrafi pazar, “Türkiye” olarak tespit edilmiştir.

H.2. Bildirime Konu Sözleşme

Bildirim konusu Sözleşme'nin taraflarından birinin Türkiye dışında faaliyet gösteren Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) merkezli bir banka olması nedeniyle, öncelikle işlemin 4054 sayılı Kanun kapsamında olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Kanun'un 2. maddesinde *“Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler bu Kanun kapsamına girer.”* ifadeleriyle Kanun'un kapsamı belirlenmiştir. Dolayısıyla, işlemin Türkiye'deki mal ve hizmet piyasalarını etkilemesi durumunda Kanun kapsamında değerlendirilmesi mümkün olacaktır.

Bildirime konu Sözleşme, Kıbrıs Kooperatif'in kendisine ait “Kıbrıs Kooperatif Merkez Bankası Optimum Kredi Kartı (Optimum)”nın, üzerine bir kabul markası olarak Yapı Kredi'ye ait World lisansı altında, “World” logosunun basılmasına; bu sayede Kıbrıs Kooperatif tarafından belirlenen ve World sistemine dahil edilen Kıbrıs Kooperatif kredi kartlarının World üye işyerlerinde taksitli işlem yapabilmesine ve Yapı Kredi Worldcardlar gibi işlemlerden Worldpuan kazanıp World üye işyerlerine yönelik kampanya ve uygulamalardan faydalanabilmesine olanak tanıyacak düzenlemeleri içermektedir.

Yapılan işbirliği sonucunda KKTC merkezli Kıbrıs Kooperatif'in Türkiye'de üye işyeri edinme faaliyetlerini tek başına değil, kendisine rakip olacak bir bankayla işbirliği yaparak yürütmeye çalışması ve bunun için Yapı Kredi ile münhasırlık ilişkisi kurması nedeniyle, işlemin 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi yerinde olacaktır. Nitekim Kanun'un “Kapsam” başlıklı maddesi dikkate alındığında, bir bankanın rakibiyle anlaşma yoluna giderek Türkiye'deki üye işyeri edinme pazarına giriş yapması Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarını etkilemesi söz konusu olabilecek bir işlemdir.

90

09-20/406-100

100 Bildirim formunda, Kıbrıs Kooperatif kredi kartlarının Yapı Kredi sistemine dahil üye işyerlerinde taksitli işlem, puan kazanımı/kullanımı kampanyadan yararlanma gibi işlemleri yapabilmesi için her iki tarafın da IT sistemlerinde geliştirme yapacağı, World üye işyerlerinde geçerli olacak kampanyalara Kıbrıs Kooperatif'in katılıp katılmamakta serbest olacağı ve işlemlerin bu iki banka arasındaki takasının Bankalararası Kart Merkezi (BKM) üzerinden gerçekleştirileceği belirtilmektedir. Ayrıca, bu işbirliğinin Türkiye'de hâlihazırda sayısı 180.000 olan World üye işyerlerinde geçerli olacağı, işbirliği sayesinde 25.000 Kıbrıs Kooperatif kredi kartının bu üye işyerlerinde yapacağı alışverişlerde puan kazanacağı, kazandığı puanları harcayabileceği ve taksit yapabileceği ve Kıbrıs Kooperatif'in katılması halinde yapılan kampanyalardan da faydalanabileceği beyan edilmiş, tüm bu imkânlardan yararlanılması için Kıbrıs Kooperatif kredi kartları kullanıcılarının ek bir ücret ödemesine gerek olmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca, üye işyerleri için her iki kartın kabul koşulları ve üye işyeri fiyatlamasının aynı olacağı bildirilmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. Sözleşme Hükümlerinin İncelenmesi

110 Bildirime konu Sözleşme'nin "Amaç ve Konu" başlıklı 2. maddesinde, Sözleşme'nin amacının; Kıbrıs Kooperatif kredi kartlarının üzerine bir kabul markası olarak Yapı Kredi'ye ait World lisansı altında "World" logosunun basılması, böylece bu kartların tamamının World üye işyerlerinde taksitli işlem yapabilmesi, Yapı Kredi Worldcard'lar gibi işlemlerden Worldpuan kazanıp World üye işyerlerinde bu puanları kullanabilmesi ve World sistemi kapsamında yürütülen World üye işyerlerine yönelik kampanya ve uygulamalardan faydalanabilmesini teminen World sistemine dahil edilmesi ve Türkiye sınırları içinde, bu sistemde kredi kartı üye işyeri ilişkisinin Yapı Kredi tarafından yürütülmesi olduğu belirtilmektedir.

120 Sözleşme'nin 4. maddesi uyarınca Kıbrıs Kooperatif kredi kartlarının mülkiyeti Kıbrıs Kooperatif'e aittir. Kartın tasarımı, ismi ve ürün özelliklerine Kıbrıs Kooperatif karar verecek, World logosunun kart üzerindeki yeri ve tasarımı ise Yapı Kredi tarafından belirlenecektir. Kıbrıs Kooperatif, gerek kartın basımında gerekse yapmak istediği değişikliklerde Yapı Kredi'nin önceden yazılı görüş ve onayını alacaktır.

Sözleşme'nin "Kapsam ve uygulama esasları" başlıklı 5. maddesinde;

130 *"5.1. Kıbrıs Kooperatif Kredi Kartları'nın verileceği müşterilerin başvurularının alınması, değerlendirilmesi, kart basımı ve teslimatı, ekstre basım ve gönderimi, tahsilat yapılması, risk yönetimi, alacak takibi süreçleri, kredi kartı operasyon işlemleri ve müşteri hizmetlerinin tümü münhasıran Kıbrıs Kooperatif tarafından yerine getirilecektir..."*

"5.2. Kıbrıs Kooperatif Kredi Kartı'nın yıllık üyelik ücreti ve uygulanacak faiz oranları Kıbrıs Kooperatif tarafından belirlenecek ve tümünde kart hamiline karşı sorumluluk münhasıran Kıbrıs Kooperatif'e ait olacaktır. Kıbrıs Kooperatif, T.C. Merkez Bankası'nın belirleyerek ilan ettiği azami faiz oranlarının %100'ünden aşağısına tekabül eden bir faiz oranı belirleyemeyecektir. Sözleşme imza tarihinde Yapı Kredi'nin yürürlükte olan Akti faiz ve Gecikme Faizi oranları ile Kıbrıs Kooperatif'in yürürlükte olan Akti faiz ve Gecikme faizi oranları arasındaki rasyo, Yapı Kredi'nin mutabakatı alınmadan Kıbrıs Kooperatif tarafından aşağı yönde

09-20/406-100

140 *değiştirilemeyecektir. Kıbrıs Kooperatif Ek-3'te belirtilen oranları muhafaza edebilecektir... Taraflar, diğer Taraf ve/veya Yapı Kredi'nin yetkilendirdiği/yetkilendireceği üçüncü kişiler tarafından çıkartılan Worldcard Kredi Kartları'nı doğrudan hedef alarak Worldcard Kart sahibi kart hamillerini kendisine çekecek şekilde bu ücretleri ilan ederek reklam ve kampanya yapmayacaktır. Yapı Kredi, üçüncü kişilerle yapılacak benzer çalışmalarda bu hususu gözetecektir.*

150 *Taraflar reklam ve ilanlarında, kendileri tarafından verilen Worldcard Kredi Kartlarının diğer tarafça ve/veya Yapı Kredi'nin yetkilendirdiği/yetkilendireceği üçüncü kişiler tarafından verilen Worldcard Kredi Kartlarından daha avantajlı olduğunu belirtmek suretiyle, diğer Worldcard Kredi Kartları'nı doğrudan hedef alarak reklam, tanıtım vb. uygulama yapamazlar. Bu hüküm tahtında olmak üzere Taraflar, diğer Taraf'ın ve/veya Yapı Kredi'nin yetkilendirdiği/yetkilendireceği üçüncü kişilerin mevcut kart portföylerini kendilerine çekmek için kampanya yapmama konusunda mutabık kalmışlardır.*

Kıbrıs Kooperatif, Yapı Kredi'nin yürürlükteki kredi kartı yıllık üyelik ücretlerinin %70'inden daha az bir ücret de belirleyemeyecektir. Sözleşme tarihinde geçerli olan ve Ek-3'te belirtilen kart ücretleri Kıbrıs Kooperatif tarafından muhafaza edilebilir. Bu yükümlülüklerin aksine hareket edilmesi, işbu sözleşmenin tazminatsız fesih nedenidir. "

hükümleri yer almaktadır.

160 *Sözleşme'nin 5.2 maddesine bakıldığında, Kıbrıs Kooperatif'in kredi kartlarına uygulayacağı faiz ve yıllık kart ücreti gibi hususlarda serbestçe karar veremeyeceği, bu oranların belirlenmesinin tarafların karşılıklı anlaşmasıyla şekilleneceği ya da sınırlı bir esneklikte belirleneceği anlaşılmaktadır. Maddenin başında her ne kadar Kıbrıs Kooperatif'in yıllık üyelik ücreti ve uygulanacak faiz oranlarını kendisinin belirleyeceği ifade edilmişse de maddenin devamında, faiz oranlarının TCMB'nin belirlediği oranların %100'ünden aşağı olmayacağını ve Yapı Kredi ile Kıbrıs Kooperatif'in uyguladıkları faiz oranları arasındaki rasyonun taraflar arasında mutabakat sağlanmadan aşağı yönlü değiştirilmeyeceğinin hükme bağlandığı görülmektedir. Dosya mevcudu bilgilere göre Yapı Kredi konuya ilişkin olarak, taraflar arasında kredi kartı faiz oranlarına ilişkin öngörülen bu uygulamanın*

170 *Kıbrıs Kooperatif'in faiz oranlarını sınırlamasının engellenmesi amacıyla yapıldığı, KKTC'deki bankaların kredi kartı faiz oranları konusunda TCMB'nin belirlediği azami faiz oranlarına uymaları gibi yükümlülüklerinin olmadığı, söz konusu sözleşme hükmüyle Kıbrıs Kooperatif'in TCMB'nin açıkladığı azami faiz oranının üstünde bir faiz oranı belirlemede serbest olduğu açıklamalarını yapmıştır. Ayrıca mevcut durumda Kıbrıs Kooperatif'in uyguladığı alışveriş, nakit avans ve gecikme faiz oranlarının Yapı Kredi'ninkinden yüksek olduğu bilgisi de eklenmiştir. Dolayısıyla, söz konusu hükümle sözleşme süresi boyunca Kıbrıs Kooperatif'in Yapı Kredi'den daha düşük oranda kredi kartı faiz oranı belirlemesinin önüne geçilmektedir. Diğer taraftan kredi kartı yıllık ücretlerinin oluşturulmasında da Kıbrıs*

180 *Kooperatif'e bir kısıtlama getirilmekte ve bankanın belirleyeceği kredi kartı yıllık ücretinin Yapı Kredi'nin kredi kartı yıllık ücretinin %70'inden daha az olamayacağı hükme bağlanmaktadır. Tüm bunların yanı sıra tarafların Kıbrıs Kooperatif'in Yapı Kredi müşterilerini kendine çekecek şekilde pazarlama çalışması yapmaması konusunda anlaşması da rekabeti sınırlayan bir diğer husus olarak göze çarpmaktadır.*

09-20/406-100

190 Sözleşme'nin 5.4. maddesine göre, "... Kıbrıs Kooperatif'in Türkiye sınırları içerisinde katılacağı Worldcard kampanyalarında, Kıbrıs Kooperatif Kredi Kartı Hamillerine verilecek fırsatlar için üst sınır Yapı Kredi'nin Worldcard Kredi Kartlarına uyguladığıdır. Bu sınırlama Kıbrıs Kooperatif'in KKTC sınırları dahilinde uyguladığı kampanyalarda geçerli olmayacaktır."

5.8. madde ise şu şekildedir: "Türkiye sınırları içerisinde faaliyet gösteren World üye İşyerlerinde, World sisteminin sunduğu kampanyalara ilave başka kampanya ve uygulamalara ya da işyerinin fiziki satış noktalarında Kıbrıs Kooperatif müşterilerine özel uygulamalar Yapı Kredi'nin mutabakatı olmadan Kıbrıs Kooperatif tarafından yapılamayacaktır."

200 Sözleşme'nin 5.4. ve 5.8. maddelerinde Kıbrıs Kooperatif'in Türkiye sınırları içerisinde müşterilerine sunacağı satış koşullarına bir sınırlama getirilmekte ve banka tarafından düzenlenecek kampanya ve özel uygulamaların Yapı Kredi'nin sunacaklarından daha avantajlı olmaması şartı getirilmektedir. Bu iki maddedeki düzenlemeleri de alım ve satım şartlarının belirlenmesi kapsamında değerlendirmek mümkündür.

"Worldpuan Kazanım/Kullanma İşlemleri" başlıklı 8. maddede;

"8.1. Kampanya ve özel fiyatlama maliyetlerinde tarafların mutabık kalması şartıyla, Kıbrıs Kooperatif Kredi Kartları" tüm World Üye İşyerlerinde, Worldcardla aynı kural ve koşullarda Worldpuan sisteminden ve imkanlarından faydalanabilecektir."

...

"8.7. Kıbrıs Kooperatif Kredi Kartları'na World üye işyeri tarafından, Yapı Kredi Worldcard ile aynı oranda puan katkısı sağlanacaktır..."

hükümleri bulunmaktadır.

210 Yukarıda yer alan maddelerden, tarafların World üye işyerlerinin her iki bankanın kredi kartlarının müşterilerine aynı oranda puan sağlayacağı konusunda mutabık kaldıkları anlaşılmaktadır.

220 Sözleşme'nin 11. maddesine göre Kıbrıs Kooperatif, Kıbrıs Kooperatif kredi kartlarına ilişkin olarak, Türkiye sınırları içerisinde bir üye işyeri ile World sistemini oluşturan taksit, puan kazanma, puan kullanım seçenekleri ve diğer imkanların aynısı ya da benzeri faydaları ve/veya uygulamaları içeren bir anlaşma yapmayacaktır. Aksi yönde uygulamalar, Yapı Kredi tarafından tek taraflı fesih sebebi sayılacaktır. 12.6. maddede ise, Kıbrıs Kooperatif'in Sözleşme'nin yürürlükte olduğu süre içerisinde, diğer bir banka veya kuruluş ile aynı veya buna benzer mahiyette protokol/sözleşmeyi, ancak Sözleşme'nin sona erme tarihinden sonra uygulamaya alınacak şekilde yapabileceği düzenlenmiş, diğer bir ifadeyle Sözleşme süresince Kıbrıs Kooperatif'e rekabet yasağı getirilmiştir.

18. maddede Sözleşme'nin süresi ve feshi düzenlenmiştir. Buna göre, sözleşme süresi 5 yıl olup sona erme tarihinden önce karşılıklı mutabakat ile Sözleşme'nin süresi uzatılabilecektir. Ayrıca taraflar Sözleşme'yi neden göstermek zorunda olmaksızın ve Sözleşme süresi sonunu beklemeksizin dilediği zaman, karşı tarafa 180 gün önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle tek yanlı olarak feshedebileceklerdir.

09-20/406-100

230 H.3.2. Menfi Tespit Deęerlendirmesi

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran veya doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar... hukuka aykırı ve yasaktır." hükmü yer almaktadır. 4054 sayılı Kanun'un uygulaması bakımından teşebbüs niteliğini haiz Yapı Kredi ile Kıbrıs Kooperatif, bankacılık hizmetleri ve inceleme konusu bakımından ilgili ürün pazarı olarak belirlenen kredi kartları pazarında birbirlerine rakip durumdadırlar. Bu çerçevede, aynı piyasada faaliyet gösteren ve birbirine rakip olan iki teşebbüsün bir kredi kartı programını paylaşmak üzere akdettikleri bir sözleşmenin rekabeti

240 kısıtlayıcı nitelikte olacağı ve bu nedenle 4. madde yasağına tabi olacağı; dolayısıyla bildirim konu Sözleşme'ye Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesinin mümkün olmadığı kanaatine varılmıştır.

Ayrıca, Sözleşme'nin kapsamı ve uygulama esaslarını düzenleyen kart üyelik ücreti, faiz oranları ve reklam gibi konuların yer verildiği 5.2. maddesi ile World logolu Kıbrıs Kooperatif kredi kartlarının World üye işyerleri ile yürütülecek kampanyalarda sahip olacağı ayrıcalıkların düzenlendiği 5.4. maddesi ve Kıbrıs Kooperatif'in müşterilerine sunacağı imkanlara kısıtlama getiren 5.8. maddesi ile rekabet yasaklarını içeren 11. ve 12. maddeleri rekabeti sınırlayıcı niteliktedir. Bu maddeleriyle de, teşebbüsler arası rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma niteliğinde olan

250 Sözleşme'ye, 4054 sayılı Kanun'un 4., 6. ve 7. maddelerine aykırı olmadığına dair bir menfi tespit belgesi verilmesi mümkün değildir.

H.3.3. Grup Muafiyeti Deęerlendirmesi

2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında değerlendirilecek anlaşmalar üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli bir mal veya hizmetin alımı, satımı yahut yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalardır. Bir diğer ifade ile anılan Tebliğ kapsamında değerlendirilebilecek nitelikte bir sözleşmenin öncelikle teşebbüsler arası dikey bir ilişkiyi düzenlemeye yönelik olması gerekmektedir.

260 Yapı Kredi ve Kıbrıs Kooperatif çok markalı kredi kartları pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerdir. Her iki banka da kredi kartları ihraç etmekte ve işyerleri ile anlaşmalar yapmaktadır. Dolayısıyla Sözleşme'ye taraf teşebbüsler ilgili ürün pazarı bölümünde yer verilen iki pazarda da birbirine rakip konumdadırlar ve taraflar arasında yapılan Sözleşme dikey bir ilişkiye yönelik olarak düzenlenmemiştir. Bu hususlar dikkate alındığında, bildirim konu Sözleşme'yi 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirmek mümkün değildir.

H.3.4. Bireysel Muafiyet Deęerlendirmesi

Menfi tespit alamayan ve 2002/2 sayılı Tebliğ'in sağladığı muafiyetten de yararlanmadığı tespit edilen Sözleşme'ye bireysel muafiyet tanınabilmesi için

270 Kanun'un 5. maddesinde öngörülen koşulların sağlanması gerekmektedir.

a) Malların üretim veya dağıtım ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması

Sözleşme ile birlikte çok markalı kredi kartlarına yönelik üye işyeri edinme pazarında kapalı ağ olarak faaliyet gösteren World üye işyeri ağı, Kıbrıs Kooperatif kredi kartı kullanıcılarına açılmıştır. Bu şekilde Kıbrıs Kooperatif mevcut üye işyeri ağını büyütme gereği kalmaksızın mevcut ağda ihraç ettiği kartları kullandırma imkânına sahip olacaktır. Böylelikle Kıbrıs Kooperatif, Yapı Kredi'nin mevcut üye işyeri ağından faydalanarak güçlü bir marka ile beraber çok markalı kredi kartları piyasasındaki pazar payını artırma imkânına kavuşacaktır. Bunun yanında artan üye işyeri ağı sayesinde Kıbrıs Kooperatif daha kolay müşteri çekebilecek ve üye işyeri pazarındaki cirosunun yanı sıra kart kullanıcılarından elde ettiği ciroyu da artıracaktır.

280

Sözleşmenin Kanun'un 5. maddesinin (a) bendini karşılaması için gereken asıl ekonomik gelişme ve iyileşme, Kıbrıs Kooperatif'in çok markalı kredi kartları hizmetinin sunulması için gerekli altyapı maliyetlerine katlanmaksızın Yapı Kredi'nin mevcut yapısından faydalanmasıyla sağlanacaktır. Böylece Kıbrıs Kooperatif POS maliyeti üstlenmeyecek; mevcut ağa isterse yeni üye işyerleri eklemek suretiyle faaliyet gösterecektir. Bu anlamda Sözleşme ile birlikte, Kıbrıs Kooperatif'in ölçek ekonomisinden faydalanması söz konusu olacaktır.

290

b) Tüketicinin bundan yarar sağlanması

4. madde anlamında rekabeti sınırlayıcı etkileri olan bir anlaşmanın muafiyet alabilmesi için, yukarıda değinilen ve anlaşmanın tarafları açısından elde edilen iyileşmenin tüketiciye yansıtılması gerekmektedir. Tüketicinin yarar sağlanması açısından beklenen genellikle fiyatlar seviyesindeki düşüş olmakla birlikte, satış sonrası etkin hizmetler, ürün çeşitliliğinin artması, tüketicinin ürüne daha kolay ulaşabilmesi, malın arzında devamlılığın sağlanması gibi koşullar da tüketicinin elde edeceği menfaat kapsamında değerlendirilebilmektedir.

İnceleme konusu dikkate alındığında, tüketici yararı açısından ilk bakılması gereken Kıbrıs Kooperatif müşterilerinin durumunda meydana gelebilecek olası değişimlerdir. Bu bağlamda incelemeye konu Sözleşme vasıtasıyla Kıbrıs Kooperatif kredi kartı hamillerinin de çok markalı kredi kartı hizmetinin sağladığı avantajlardan yararlanması yoluyla, tüketicilerin güvenli hizmet almaları ve yaygın bir üye işyeri ağına sahip olan Worldcard'ın sağladığı ödül/puan uygulamasından faydalanmaları sağlanmış olmaktadır. Bu açıdan, Kıbrıs Kooperatif müşterilerinin Türkiye'nin en yaygın üye işyeri ağlarından birine dâhil olarak alışveriş yapma imkânına sahip olmaları tüketici yararı açısından en dikkate değer husustur.

300

Diğer taraftan, kredi kartı pazarı çift taraflı pazar özelliğindedir ve bu pazarlarda bir arz edici tarafından sunulan aynı ürüne karşı birbirini etkileyen iki farklı talep söz konusudur. Bir diğer ifade ile sunulan bir mal veya hizmeti talep eden iki farklı müşteri grubu söz konusudur. Bunlardan ilki kart kullanıcıları ikincisi ise üye işyerleridir. Kart kullanıcıları bakımından kredi kartı ne kadar çok üye işyerine sahipse karta olan talep o oranda artmaktadır. Aynı şekilde bir kredi kartı çok sayıda tüketici tarafından kullanılıyorsa üye işyerlerinin o kredi kartının POS'unu kabul etmek konusundaki istekleri artacaktır. Kart kullanıcıları ve üye işyerleri arasındaki bu pozitif dışsallık nedeniyle, tüketici boyutundaki bir fayda artışının diğer bir tüketici grubu olan üye işyerine yansması söz konusudur. Dolayısıyla

310

09-20/406-100

işbirliği ile gelen pazar payı artışıyla daha fazla tüketicinin fayda görmesi muafiyetin ilgili şartının karşılanması açısından önemlidir.

320 c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması

Muafiyet kararı verilmesinde aranan ilk olumsuz şarta göre, muafiyete konu anlaşma ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmasına neden olmamalıdır. Bir başka deyişle sağlanan ekonomik gelişme veya fayda ile tüketicinin bundan yarar sağlaması rekabetin önemli ölçüde ortadan kaldırılması sonucunda elde ediliyor olmamalıdır.

330 Dosya mevcudu bilgilere göre, Aralık 2008 itibarıyla tarafların kredi kartları alışveriş işlem ciroları ve üye işyeri ciroları bakımından pazar payları toplamı %25'in altındadır. Yapı Kredi'nin takipçisi olan Garanti Bankası T.A.Ş.'nin payları sırasıyla %(...) ve %(:...), Akbank T.A.Ş.'nin payları %(...) ve %(...) ve Türkiye İş Bankası T.A.Ş.'nin payları ise %(...) ve %(...) 'dir. Görüldüğü üzere Yapı Kredi'nin açık ara üstünlüğü bulunmamakta, rakipleri tarafından yakından takip edilmektedir.

Netice itibarıyla, 25.000 kredi kartı bulunan Kıbrıs Kooperatif'in Türkiye'deki pazar payının sınırlı olduğu da dikkate alındığında, bildirim konu anlaşma sonucunda ilgili pazarın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmayacağı ve muafiyetin bu koşulunun sağlandığı anlaşılmıştır.

d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması

340 Kanun'un 5. maddesinde öngörülen bu son koşula aykırılık izlenen amacın elde edilmesi için rekabetin gereğinden fazla sınırlanmaması ya da rekabetin sınırlanmasının gereğinin dahi bulunmaması halinde olabilir. Teşebbüsler prensip olarak anlaşma ile amaçladıkları ekonomik yararların gerçekleştirilmesinde rekabeti en az sınırlayıcı yöntemi tercih etmekle yükümlüdürler.

"Yapı Kredi- Kıbrıs Kooperatif World Kredi Kartı Programı İşbirliği Sözleşmesi" ile amaçlanan, teşebbüslerin üye işyeri ve kart kullanıcılarının sayısını artırmak ve bu yolla rakipler ile daha etkin rekabet edebilmektir. Anılan Sözleşme de bu doğrultuda hazırlanmış ve rekabeti zorunlu olandan fazla kısıtlayıcı herhangi bir hükme yer verilmemiştir.

350 Bu çerçevede, Kanun'un 5. maddesinde belirtilen koşulları sağlayan bildirim konu Sözleşme'ye bireysel muafiyet verilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1. Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. ile Kıbrıs Kooperatif Merkez Bankası Ltd. arasında 24.10.2008 tarihinde imzalanan "World Kredi Kartı Programı İşbirliği Sözleşmesi"ne, çeşitli hükümlerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil etmesi nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,

360 2. Taraflarının ilgili ürün pazarında rakip teşebbüsler olmaları nedeniyle, Sözleşme'nin, 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden de yararlanamayacağına,

09-20/406-100

3. 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda; anılan maddede sayılan şartların tamamının karşılandığı göz önüne alınarak, başvuru konusu Sözleşme'ye imza tarihi olan 24.10.2008 tarihinden itibaren 5 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınmasına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.